

Veliki Prasak

velkiprasak.com

Džeremaja Ficvilijem
**POSTOJE LI ZAISTA DOBRO I
ZLO?**

Klara Moskovic, Davide Kastelveki
BOGATSTVO GALAKSIJA“

Marko Ekmedžić
NERELIGIOZNOST U SRBIJI

Specijalni broj 14 | Januar 2018.

ATEISTI
SRBIJE

web: ateisti.com
e-mail: redakcija@velikiprasak.com

Sadržaj

Postoje li zaista dobro i zlo? 4

Autor: Džeremaja Ficvilijem

Nereligioznost u Srbiji. 12

Autor: Marko Ekmedžić

Bogatstvo galaksija. 18

Autori: Klara Moskovic, Davide Kastelveki

Foto:
naslovna:
<https://i.pinimg.com/originals/bb/bc/c2/bbbcc2e4d60e81e7f1e569c618e02633.png>

Postoje li zaista dobro i zlo:

bog i djavo
https://i.ytimg.com/vi/FoFrV_1PRwQ/maxresdefault.jpg

klovnovi
<http://i.imgur.com/R292RHx.jpg>

dva lica
http://img03.deviantart.net/304b/i/2009/120/0/e/nature_of_good_and_evil_by_young_wolf.jpg

dim
http://1.bp.blogspot.com/_k_uZrx7p3sM/TQKv6bHwpHI/AAAAAAAANI/WBvA4oXlVBo/s1600/good_and_evil.jpg

Bogatstvo galaksija:

1
<https://www.nasa.gov/sites/default/files-thumbnails/image/hst-sm4.jpg>

2
http://www.spacetelescope.org/static/archives/images/screen/hubble_earth_sp01.jpg

3
<https://i.vimeocdn.com/video/469786850.jpg?mw=1920&mh=1080&q=70>

4
http://universe-beauty.com/albums/userpics/1/5/Sci-Fi---Space-Art-1920x1200_389.jpg

Loc
<https://www.noao.edu/img/lotz.jpg>

Konselis
http://www.nottingham.ac.uk/astronomy/gns/chris_portrait.jpg

VELIKI PRASAK
časopis Udruženja „Ateisti Srbije“

Izdavač:
Udruženje „Ateisti Srbije“

Kontakt telefon:
+381 63 80 44 200

Glavni i odgovorni urednik:
Vladimir Božanović

Redakcija:
Marko Ekmedžić
Miloš Đuričić
Predrag Stojadinović
Tatjana Manojlović

Lektor:
Ana Arsenović

Prevod:
Marko Ekmedžić

Dizajn i prelom:
Miloš Marković
Vladimir Božanović

ISSN 2217-5679 Veliki prasak
(Online)

On je prljavi bezbožnik!

Otarasite ga se, jer uništa-
va naš miroljubivi svet
svojim govorom mržnje
protiv naših divnih religija!

M
08

Unuka?

Ne. Moja nova žena!

Jedna pobožna
porodica došla na
ručak kod svojih
prijatelja.

Pili su aperitiv
i časkali dok je
domaćica servirala ručak.
Domaćin reče:
„Prijatno“. Poče
da jede.

„Šta, vi se ne
molite pre jela?“
upita muž i otac
pobožne poro
dice.

„Nema potrebe.
Moja žena odlič
no kuva.“

POSTOJE LI ZAISTA DOBRO I ZLO?

U kulturama na koje je uticala manihejska i avramska religioznost, zlo je bilo antagonistička, dualistička suprotnost dobru - dobro će nadvladati zlo (osnovna tema u Bibliji).

Sta su dobro i zlo, odnosno loše? Pre svega, obratite pažnju na razlikovanje prideva i priloga u ovom odista epigramatičkom eseju! Neki kažu, oh kako su samopouzdani, da smo svi rođeni sa mentalnom sposobnošću da razlikujemo ispravno od lošeg. Drugi kažu, i to posebno oni iz verskog stada, da smo svi rođeni sa mentalnim kapacitetom da razlikujemo dobro od zla, ili još pre, dobro od lošeg. Ali zlo, šta je to, ta cela subjektivna reč biblijске tame i opskurnosti? Preuzela je značenje i magna vox (veliki ili moćan glas, latinski) sama za sebe, i to nesumnjivo, religijsko. Znamo šta znači dobro. Znamo šta znači loše. Ali zlo, taj vladajući kralj Logosa,

nesumnjivo je na svom visokom tronu sedeo stolećima, već predugo, sa zastrašujućim žezlom u jednoj i bocom otrova u drugoj ruci. Ipak, nasuprot uvreženom mišljenju, nije tu bilo od samog osvita ljudskog postojanja. Bez obzira na to, zlo ima svoju istoriju, videćete - sasvim prozračnu istoriju, štaviše. U kulturama na koje je uticala manihejska i avramska religioznost, zlo je bilo antagonistička, dualistička suprotnost dobru - dobro će nadvladati zlo (osnovna tema u Bibliji). Bog, koji je inherentno dobar, nadvladaće nad Ćavolom, koji je inherentno zao. Nadalje, u kulturama sa budističkim duhovnim uticajima, dobro i zlo su antagonističke, dualističke

suprotnosti. A ovaj dualizam se nadvladava kroz Sunjatu (Sunyata), prazninu, koja se dostiže onda kada dobro i zlo, dva suprotstavljeni principa koja u stvarnosti ne postoje, postanu spojeni, potom ispražnjeni, ostavljajući za sobom jednost, tj. unutrašnju harmoniju.

Šta određuje neko delovanje ili osobu, kao dobru ili lošu, tj. zlu. Da li dobro i zlo zaista postoje? I da i ne. Zlo ne postoji. Ergo, niko nije u sebi zao. Ali dobro postoji. Vidite ga u delanju ljudi, vidite ga u prirodi, na primer onda kada se beba rodi, ili kroz osmehe, gde sam osmeh, tako nevin i čist, pruža zrak svetlosti koji probija i najtamnije budžake života, živo-

ta na koji smo sa svim njegovim teškoćama, mi odrasli naviknuti. Kada cvet procveta, kada pada toliko kiše da vrt stvara dovoljno povrća za prehranu više porodica, kada pomognete nekome da se oporavi od zavisnosti, kada se Sunce rađa na istoku da označi novi dan, kada pružite nadu onima koji su oborenici i obeznađeni, kada pomažete onima kojima je pomoć neophodna, kada usvojite dete, kada starima pomognete da pronađu mir, itd. Na sve te načine, vidite dobrotu svugde oko sebe, samo ako želite da gledate. Štaviše, vi ste dobri. Dobro je urođeno.

Loše, ta logička suprotnost dobru, postoji. Loše se uči. Zapravo, loše nije urođeno. Niko nije rođen loše. Ubistvo je loše. Zlostavljanje je loše. Rat je loš. Neverstvo je loše. Ugnjetavanje je loše. Reći nekome da će ići u pakao zato što je gej ili biseksualan, zato što je ateista, agnostik, sekularista ili slobodni

moralni patuljak, ukrala je milionima pristojnih ljudi osnovni integritet i njihovu osnovnu ljudskost. Umorio sam se od uticaja religije na svet. Duhovnost, odnosno spiritualnost, kako se danas često naziva, tako je superiornija od religije. Duhovnost ne teži preobraćenju i potčinjavanju. Duhovnost je ono što je duhovnost, duhovnost čini ono što duhovnost čini - leči i podmlađuje um, telo i dušu osobe. Duhovnost vas povezuje sa onim što vas je i stvorilo - sa multiverzumom. Religija pak, želi da vas preobradi i potčini. Religija ne

nisu logičke suprotnosti. Dobro i loše - e, to su logičke suprotnosti. Vaša savest je mera vaše moralnosti. Pažljivo je slušajte.

O autoru:

Džeremaja Ficvilijem je američki student komunikacija, zainteresovan za evropsku književnost. Kada ne piše ili uči o pisanju, bavi se biciklizmom i šahom. Odrastao je u religioznoj porodici, ali je još kao dečak postao ateista.

Dobro je urođeno. Loše, ta logička suprotnost dobru, postoji.

mislijac, zbog prihvatanja drugačije filozofije misli, zbog različitosti, itd., loše je. Ono što remeti život je sve ono loše. Ali ništa nije zlo, čak ni urođeno.

Ko odlučuje ko ili šta je dobro ili zlo, tj. loše? Mi sami. Sami znamo šta je dobro. Sami znamo šta je loše. Posmatranje, obrazovanje i sam život, naučili su nas. Patetična religija, sklanjaj se! Religija, taj

pomaže. Religija, tako očajno, tako beznadežno prokleta, pokušava da nas ubedi da zlo postoji, iako mi znamo bolje. Religija pokušava i da nas uveri da smo niko i ništa bez nebeskog diktatora (po Hičensu). Zlo ne postoji. Ergo, ne dozvolite religiji da vas ubedi da se bezvredni, nesretni grešnik, kom je neophodno iskupljenje. Ali, napraviću digresiju... Dobro i zlo

Originalni tekst:

[http://www.atheistrepublic.com/
blog/sage-mauldin/do-good-evil-
truly-exist](http://www.atheistrepublic.com/blog/sage-mauldin/do-good-evil-truly-exist)

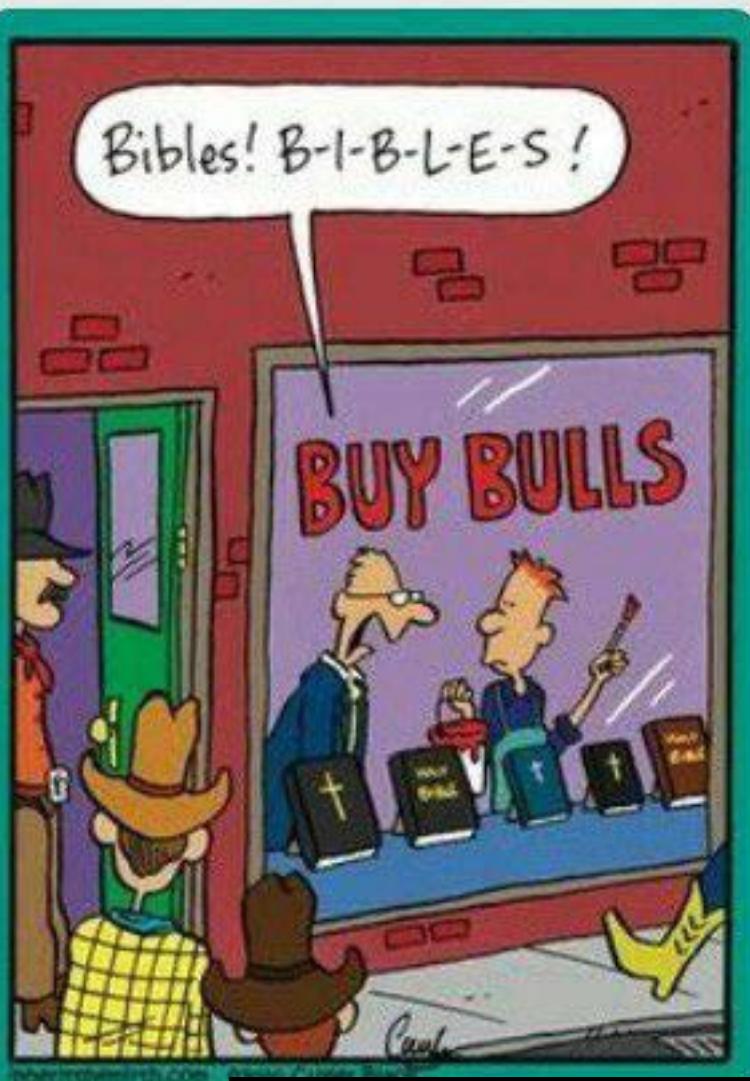
Originalni autor:

Džeremaja Ficvilijem (Jeremiah Fitzwilliam)

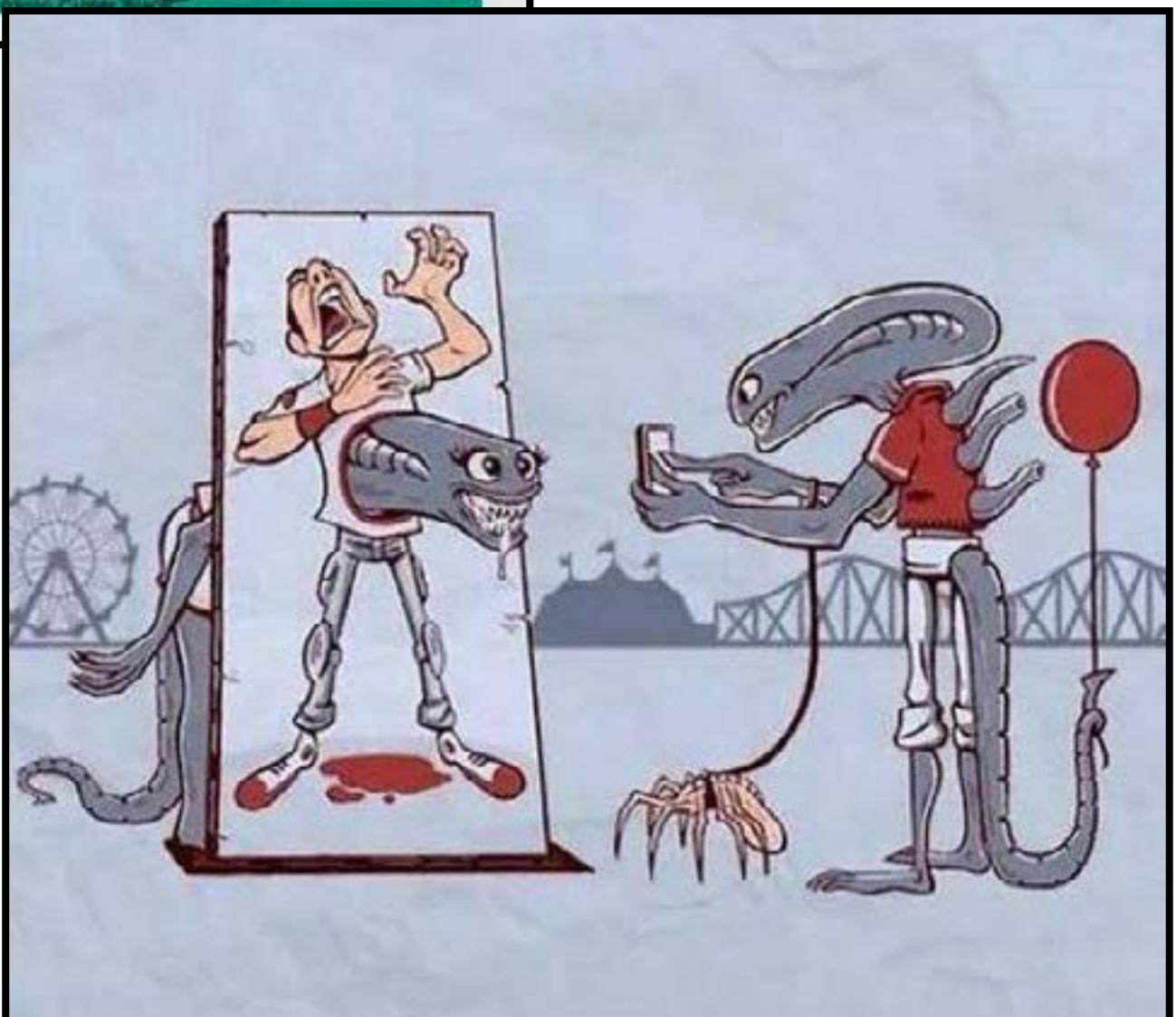
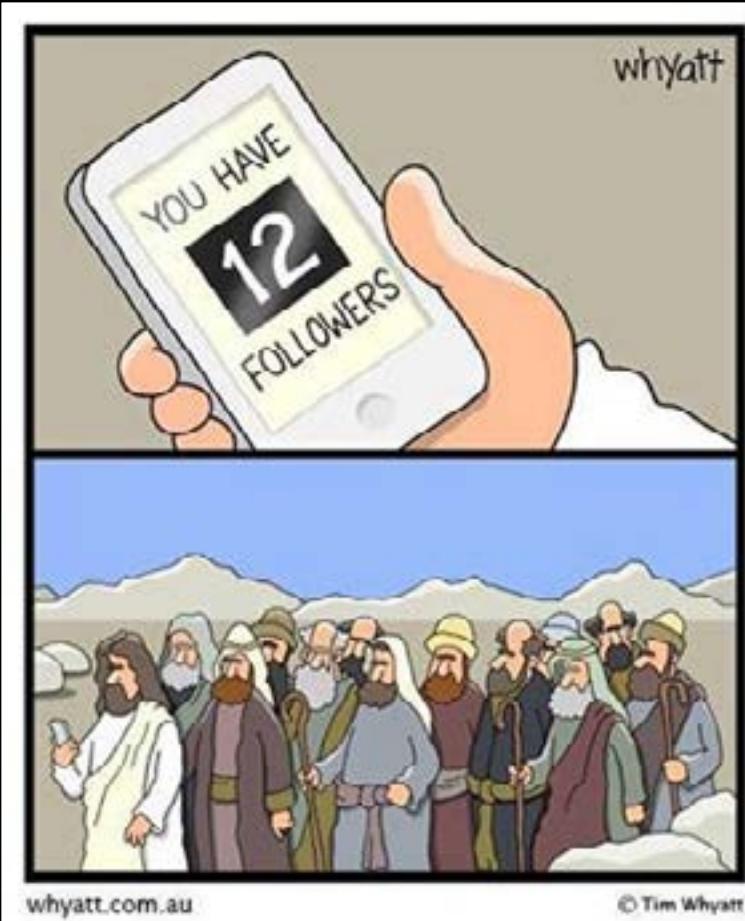
Preveo i priredio:

Marko Ekmedžić

Bibles! B-I-B-L-E-S !

whyatt

**Gospodine Ajnštajn, obdariću
Vas visokom inteligencijom!**

**Gospodine Gutenberg, obdariću
Vas velikom inventivnošću!**

**Morgan Frimen? Gospodine,
bićete blagosloveni...**

... mojim glasom!

THEGENTLEMANSARMCHAIR.COM

Pričaju katolički sveštenik i časna sestra.

„Da li će papa da nam prekine celibat i da dozvoli da se venčavamo kao i pravoslavni sveštenici?“

„Ne verujem za nas.“ reče časna sestra, „ali možda će naša deca ili naši unuci to da dožive.“

Duboko pravoverni Arapin musliman ulazi u taksi negde na Ilijadi. Zamoli taksistu da isključi radio. Kako nalaže Kur'an, ne sme da sluša muziku, jer za vreme života proroka Muhameda nije bilo muzike, pogotovo ne zapadne muzike, koja je muzika nevernika.

Taksista odmah ugasi radio, zauštavi taksi i vrlo pristojno otvori vrata.

Arapin se začudi:

„Zašto to radite?“

Taksista odgovori:

„Za života proroka Muhameda nije bilo ni taksija, zato izadi i čekaj kamilu!“

Siđe Isus s neba da se malo druži sa ljudima i vidi njihove reakcije kad im kaže ko je. Odmah naleti na hipika koji rola džoint. Hipik ga pozove da mu se pridruži, ali da ne pretera, jer je trava baš dobra.

Isus: „U redu, ali moram prvo nešto da ti kažem.“

Hipik: „Vuci da se ne ugasi. Posle ćemo da pričamo. Ali pazi, mnogo je dobra.“

Završiše oni tako džoint i hipik se obrati Isusu:

„Šta si ono htio da mi kažeš?“

„Ja sam Isus i sišao sam s neba.“

„Rekoh ti da je dobra.“

Došli Mujo i Haso kod pape, a on, kao svaki dobar domaćin, hoće da posluži goste: „Deco moja, šta ćete popiti?“

„Svejedno, šta god imate...“, odgovaraju ova dvojica.

Papa im iznese vino i kaže: „Deco moja, ovo vam je krv Isusova“, a Mujo će na to: „Niste ga, bolan, morali zbog nas zaklat!“

Ulazi mali Perica u spavaću sobu roditelja i tamo zatekne majku s ljubavnikom. Zahvaćeni strašcu, ljubavnici nisu ni primetili Pericu, a ovaj šmugne u ormar. Kroz nekoliko minuta čuje se zvonce na vratima. Neočekivano se Pericin tata vratio s puta. Ljubavnik se brzo sakrije u ormar.

„Tamno je ovde.“, reče Perica.

„Da bas je tamno i tesno.“

„Ja imam fudbalsku loptu, hoćete li da Vam je prodam?“

„Ne ne treba mi tvoj fudbal!“ rezignirano će ljubavnik, dok drhteći gleda kako se Pericin tata vrti po sobi, ispitujući mamu što je radila dok je on bio na putu.

„Moj tata bi se baš naljutio na Vas ako mu kažem da nećete da kupite fudbal.“

„Dobro, koliko košta?“

„Svega 250 evra!“ radosno prošapta Perica.

„250 evra? Ajde dobro, nemam baš neki izbor.“

Sledeće nedelje opet je Pericin tata na putu, mama i ljubavnik u zanosu, a Perica, pogadate, u ormaru, opet zvonce na vratima, ljubavnik zajapuren i raščupan nalazi spas u ormaru.

„Tamno je ovde.“ opet će Perica.

„Da, tamno i tesno.“

„Imam ovde predivne kopačke, novi dres, sve u kompletu.“

„Dobro, dobro, sve jasno, koliko košta?“

„Za stare klijente dajem jeftinije, svega 750 evra.“

Ljubavnik shvata da je nema izbora, ali istovremeno zna da je Pericin tata nekad bio uspešan bokser.

„Ok, bas mi je nedostajala fudbalska oprema, evo 750 evra.“

Za trpezarijskim stolom, dok su večerali, pita otac sina:

„Je li Perice, kad ćemo da igramo fudbal, nismo odavno.“

„Tata, ja bih rado, znaš i sam, ali prodao sam i loptu i opremu.

„Kako, sine, da prodaš tatin poklon?“ uvredeno će otac.

„Tata, ja ne bih, ali bila je dobra prilika i odlična cena, a znaš i sam da treba ekonomski razmišljati.“

„Dobro, sine, to je u redu, za koliko si prodao?“

„Za hiljadu evra.“

„Sine, pa to nije poštено, ti si nekog prevario, jer si uzeo pet puta veću cenu. To nije častan postupak, ja te nisam tako učio, moraćemo u crkvu da nekako zamoliš za oprost i da se ispovediš i pokaješ.“

„Dobro tata.“

Sutradan otac dovodi sina u crkvu, dovodi ga u ispovedaonicu, a sam ide da se pomoli svevišnjem.

„Tamno je ovde.“

„O, Gospode, zar opet?“

Došle časne sestre kod velečasnog na ispovedi.

Kaže prva: „Velečasni, ja sam pipnula penis prstom.“

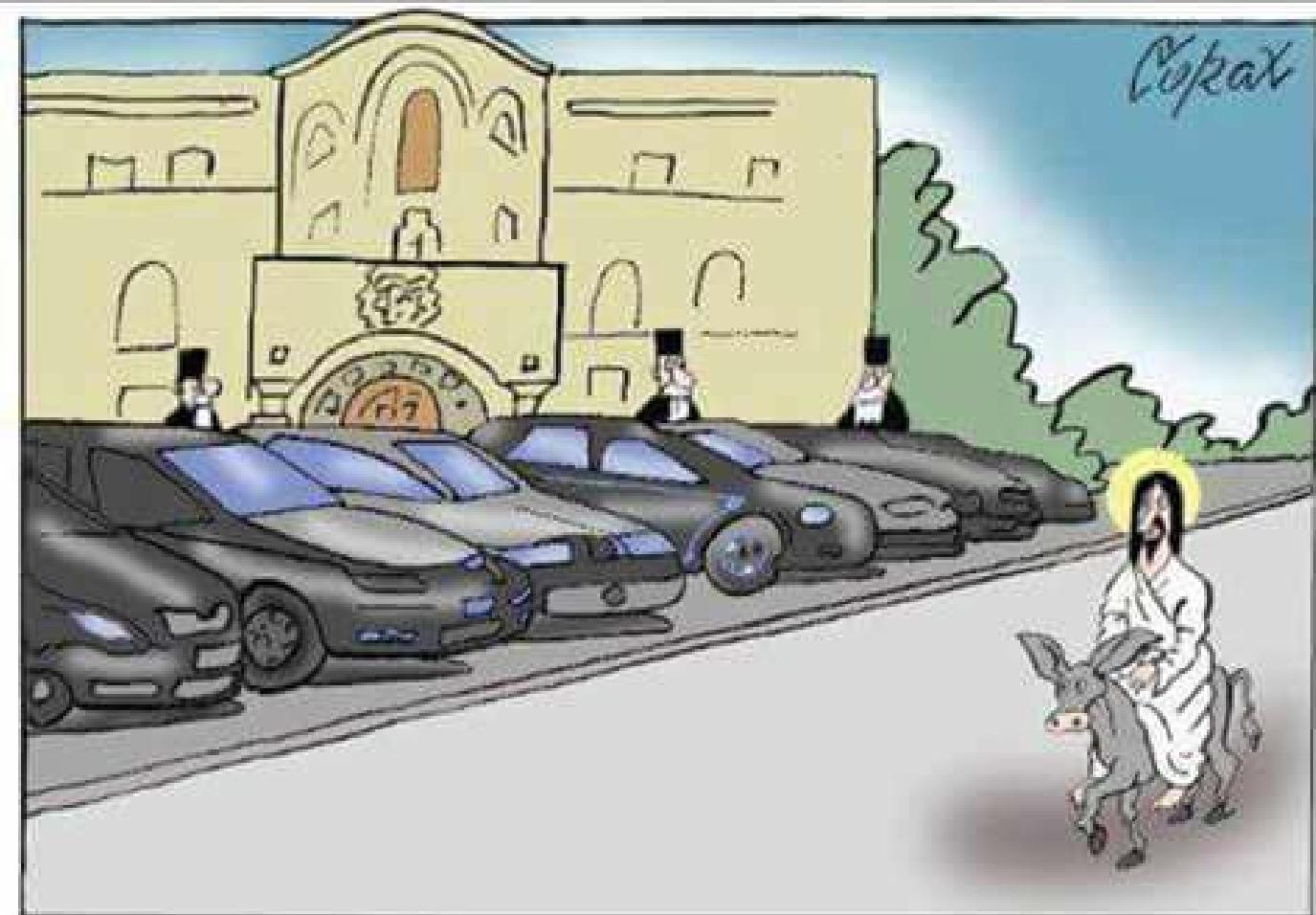
Velečasni odgovara: „Odmah operi prst u svetoj vodi.“

Kaže druga: „Ja sam ga držala u ruci.“

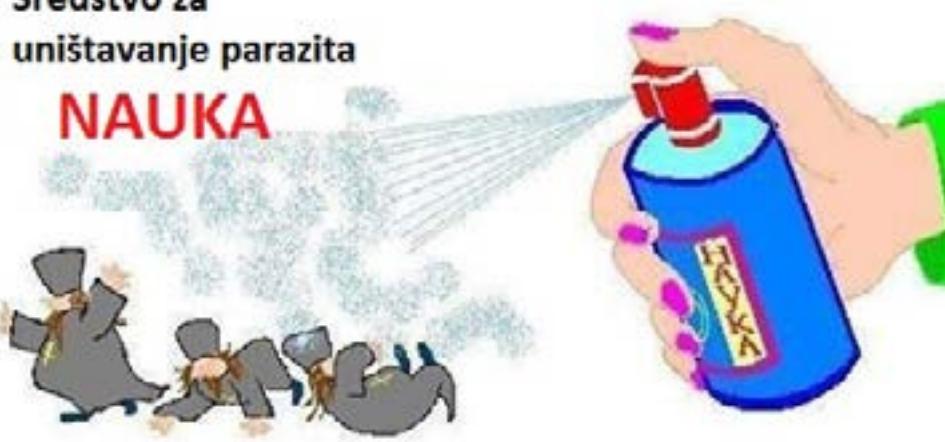
Velečasni joj reče: „Odmah peri ruku u svetoj vodi.“

Gura se jedna preko reda i kaže: „Mogu li ja isprati usta dok ova nije zadnjicu umociila?“

KOJU PORUKU ŠALJETE?

Sredstvo za
uništavanje parazita
NAUKA

Zabrinuta žena dosla svećeniku i pita: „Velečasni, ne mogu hraniti ovo svoje osmoro dece, nemamo stan, spavamo na ulici, bolesna sam...“

„Vidim velika ste vernica, niste abortirali, već ste se množili kao zečevi i bog će vam pomoći sigurno, samo morate ustrajati u veri!“ reče velečasni i zalupi vrata crkve.

U avionu petoro dece, učitelj, advokat i pop. Posle izvesnog vremena avion počinje da pada. U panici putnici raspravljuju ko će prvi da iskoči iz aviona padobranom. Učitelj kaže: „Prvo neka deca iskoče.“ Na to će advokat: „Ma ko j*** decu.“ A pop će: „Nemamo vremena za to.“

Šeta programer ulicom, kada mu se jedna žaba obrati: „Ako me poljubiš, pretvoriću se u prelepnu princezu.“

On pokupi žabu i stavi je u džep.

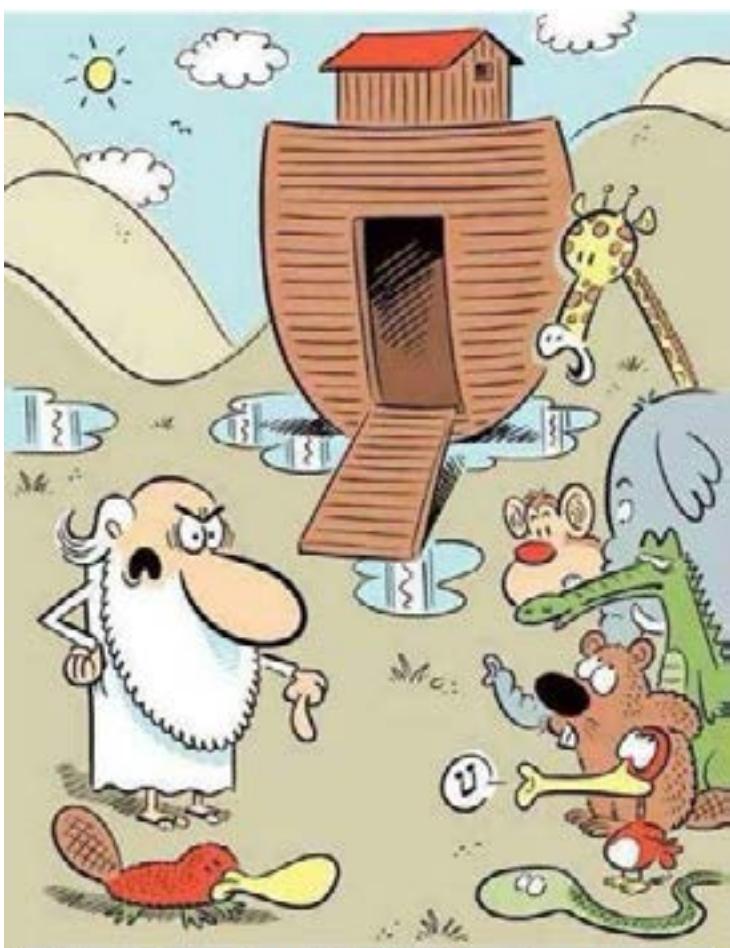
Žaba mu se ponovo obrati: „Ako me poljubiš i pretvoriš me u prelepnu princezu, postaću tvoja devojka.“ Programer izvuče žabu iz džepa, osmehne se i vrati je u džep.

Žaba mu se ponovo obrati: „Ako me poljubiš i pretvoriš me u prelepnu princezu, postaću tvoja žena.“

Programer ponovo izvuče žabu iz džepa, osmehne se i vrati je u džep.

Konačno, žaba ga upita: „U čemu je stvar? Ja sam prelepa princeza. Zašto me ne poljubiš?“

Programer joj odgovori: „Čuj, ja sam prezauzeti programer. Nemam ja vremena za devojku ili ženu, ali žaba koja govoriti, e to je već kul.“

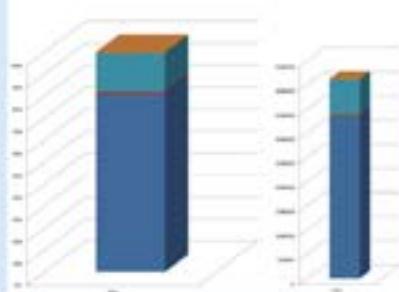
Mujo i Haso otišli u Indiju gde je krava sveta životinja, odnosno bog. Kako nisu imali šta da jedu, zakolju kravu, za šta su dobili dve godine zatvora. Izašli oni iz zatvora i krenuli kući, kad Mujo uhvati kravu i započne snošaj sa njom. Pita ga Haso:
„Mujo, bolan, šta radiš to?“
Odgovori Mujo:
„J***m im boga.“

Nagradno pitanje u jednoj radio emisiji:
„Kako se zove Isusova majka?“
Javlja se neki slušalac:
„Halo!“
„U programu ste. Izvolite! Znate li odgovor na pitanje?“
„Znam. Bogorodica!“
„Dobro, ali nama treba ime.“
„Ime? Rajko.“
„Ma ne vaše, nego majke!“
„Draginja.“

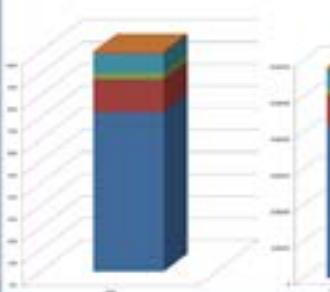
(NE)RELIGIOZNOST U SRBIJI

Pitanje broja ili procentualne zastupljenosti nereligijsnih ljudi, odnosno ateista u ukupnoj populaciji Srbije, može se posmatrati na više načina. Prvi i možda naj

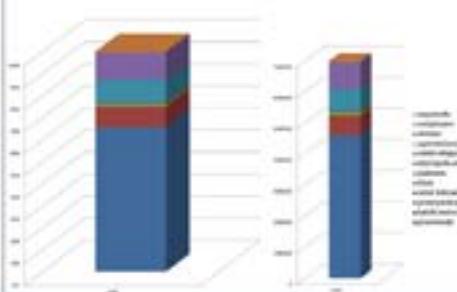
Popis 1921.

Popis 1931.

Popis 1953.

Na posleratnim popisima, u više navrata je postojalo pitanje veroispovesti ili nedostatka iste. Odатле se može uočiti trend promene broja ateista i vernika u Srbiji:

Promena broja ateista i vernika (1953-2011.)

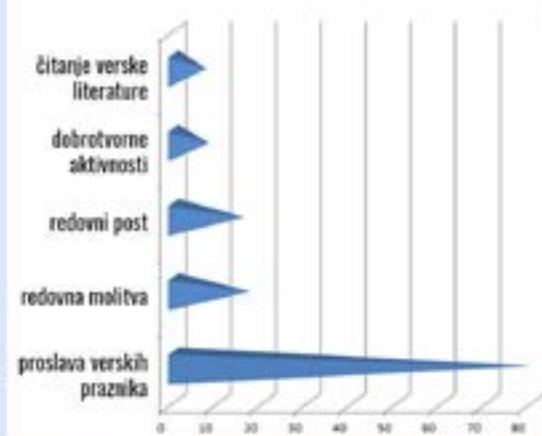

Verska mapa teritorije današnje Republike Srbije kroz istoriju

Modaliteti verske prakse pokazuju površnost praktikovanja:

Kako sprovode vašu versku praksu? (%)^a

Iz statističkih podataka, tako zaključujemo da je Srbija država u kojoj su vernici absolutna većina. Među njima, dominiraju vernici Srpske pravoslavne crkve. Za većinu vernika spada u tradicionalne, odnosno običajne vernike, te da je poštovanje svih ili većine kanona religije vrlo sporadično. Napokon, vidimo i značajnu dublje od proste podele na verujuće i neverujuće, a ekonomski čimici, koji u gornjim statistikama nisu pobrojani, samo dodatno utiču na veću ili manju okrenutost

^aŠto je predstavljalo u prethodnoj godinici, 5% predstavlja da nije ujedno.

^bŠto je predstavljalo u prethodnoj 10 godini.

^cMilan Čabrinović, "Prethodna religija i vjerovanje u Srbiji: stanje u 2011.", (2011).

^dKrunica, Šapčić, "Stanje pravoslavlja u Srbiji: stanje u 2011.", (2011).

^ePrethodni kulturni surčaj (2012).

^fEkonomske indeksne tabele (2011).

^gAdrija Čolović, "Stanje (2012).

^hSSM (2011).

Popisni podaci, iako u izvesnoj statističkoj meri relevantni, ponekad ne daju sasvim realnu sliku sa popisnog lista. Uglavnom se podrazumeva povezivanje nacionalne i verske pripadnosti, pa se tako često u statistiku, vredi pogledati i statističke podatke nastale ispitivanjima javnog mnenja:

Religioznost u Srbiji (ukupno)^b

Religioznost u Srbiji (neobrazovane osobe)^c

Religioznost u Srbiji (završeno visoko obrazovanje)^d

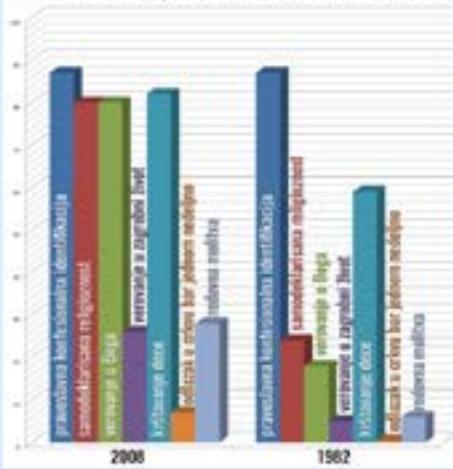

Religioznost u Srbiji (završen master/doktor)

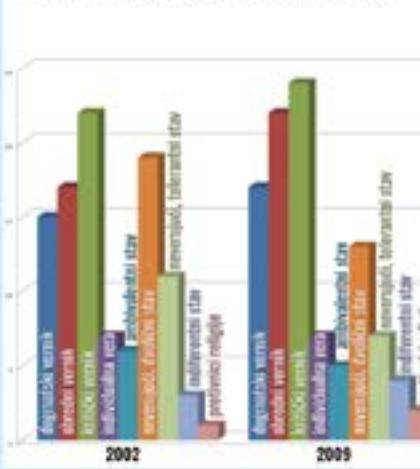

Još bliža slika o verskim navikama ili pak nedostatku istih kod građana Srbije, daju nam ciljane analize:

Vezanost za religiju i crkvu u Srbiji 1982.-2008. (%)^e

Stav prema religiji, Vojvodina 2002.-2009. (%)^f

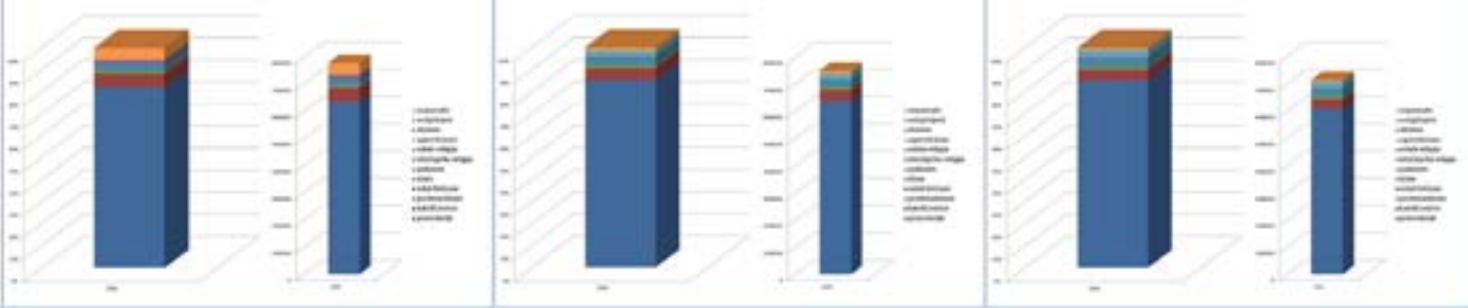

jednostavniji je posmatranje popisnih podataka (izvor: Republički zavod za statistiku):

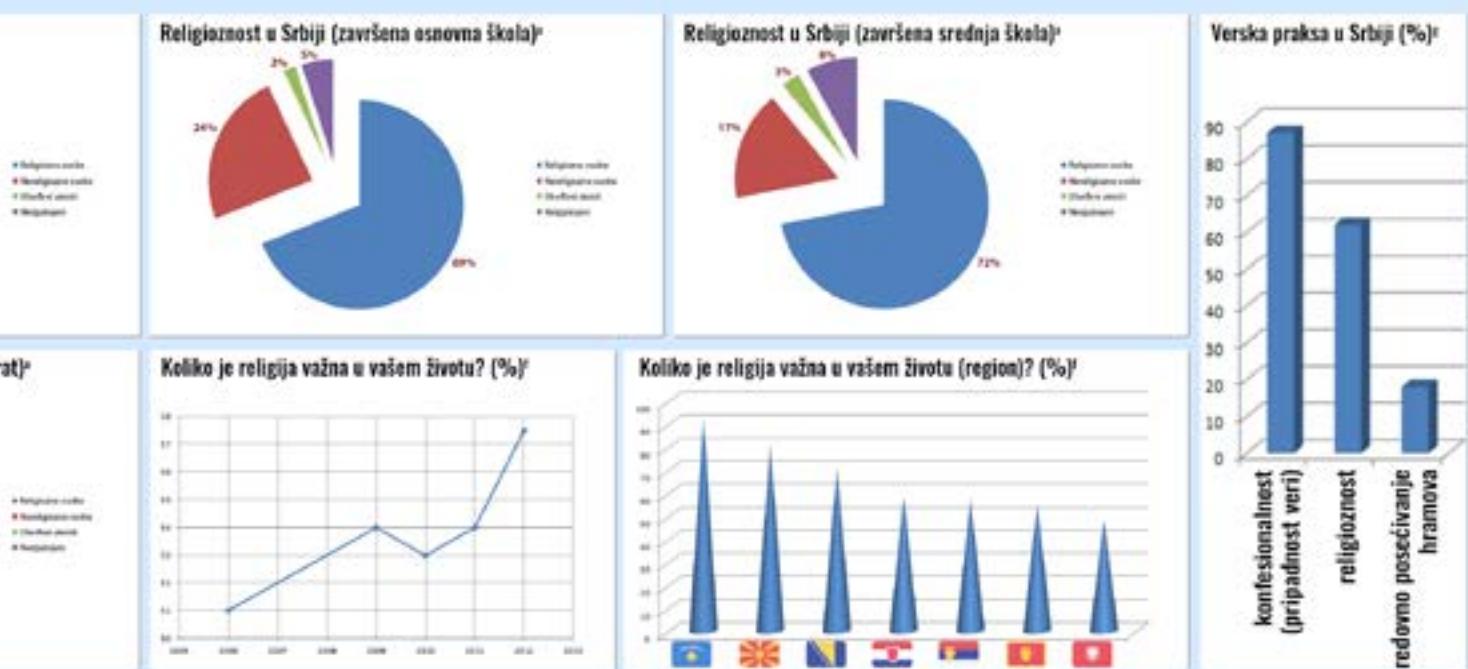
Popis 1991.

Popis 2002.

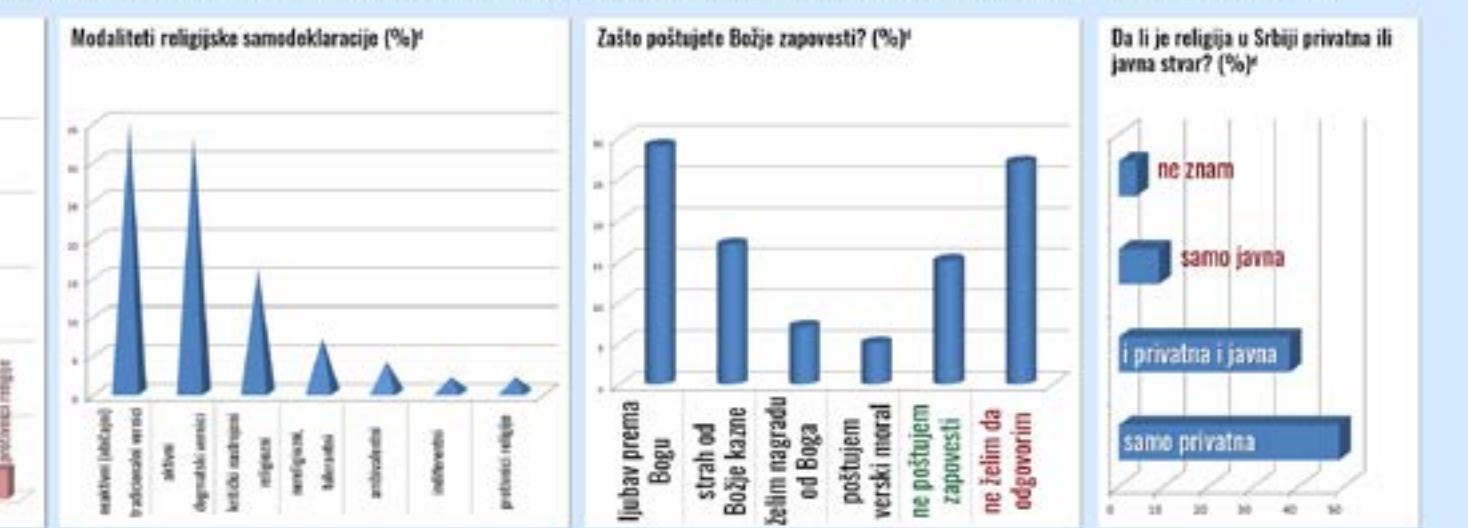
Popis 2011.

tvarnog stanja u populaciji. Pitanja su ponekad nedovoljno jasna, a dešava se i da popisivači sugerisu građanima odgovore, pa čak i to da ih i sami upisuju u što smatra da uz nacionalnu odrednicu „Srbin”, mora ići i verska odrednica „pravoslavac”. Zbog toga, osim zvaničnih podataka Republičkog zavoda za

ekte i istraživanja javnosti, koja detaljnije zadiru u lični odnos građana prema religiji. Ta istraživanja daju otrežujući uvid u religioznost u Srbiji:

uključujemo i to da u poslednjim godinama, broj vernika opada, a broj ateista i drugih nereligijsko izjašnjenih građana na popisu raste. Takođe, jasno je i da modeljenost između neobrazovanih i slabo obrazovanih sa jedne, i onih sa najvišim akademskim zvanjima sa druge strane. Društvene podele tako bivaju bitno test dogmatskoj veri.

Hej, Isuse, znaš li šta je zajedničko za džamiju i devetogodišnjakinju?

Šta, Muhamede?

Bio sam u obe!

O, brate!

Lutaju Marko i Mario pustinjom, već na izmaku snage, gladni i žedni. Odjednom ugledaše usred pustinje džamiju.

„Hajde da tražimo hranu i piće, umrećemo!“

„Može, ali predstavićemo se kao Muslimani.“

„Neću, vala, pa taman kad bih umro od gladi i žedi.“

„Kako hoćeš. Uglavnom, ja sam od sada Muhamed.“

Ulaze oni u džamiju i zateknu čoveka u molitvi.

„Zdravo, ja sam Muhamed, a ovo je moj prijatelj Marko!“

Molimo Vas ako možemo da dobijemo nešto hrane i pića, iscrpljeni smo i gladni.“

Čovek ih pogleda, zovnu svog poznanika i reče mu :

„Ahmede, donesi Marku da jede i piye šta god želi, a ti Muhamede, brate, znaš da je Ramazan...“

Bog odluči da podeli zapovesti.

Ode kod Nemaca.

„Da li hoćete moje zapovesti?“

„Kako glase?“

„Ne ubij!“

„Ali niže rase se neće same pobiti, beži!“

Dolazi kod Crnogoraca.

„Da li hoćete moje zapovesti?“

„Kako glase?“

„Radi šest dana u nedelji i odmaraj se jedan dan!“

„Beži bre, i ovaj jedan dan rada nam je previše!“

Dolazi kod Cigana.

„Da li hoćete moje zapovesti?“

„Kako glasu?“

„Ne kradi!“

„Beži bre, bakar se neće sam ukrasti!“

Dolazi kod Šveđana na black metal koncert.

„Da li hoć...“

„BEŽI, INCIPIT SATAN!“

Dolazi kod Jevreja.

„Da li hoćete moje zapovesti?“

„Pošto?“

„Besplatne su...“

„Daj odmah 10 komada.“

Došao jedan meksički sveštenik u Bosnu, kod svog kolege u goste. Trebalо je da idu u grad i taman da krenu, nađe jedna žena da se ispovedi kod Bosanca. Meksikanac ga čekao, čekao i kada je izgubio strpljenje, ode da ga potraži. Dode do ispovedaonice i pita ga: „Je l' ideš?“ Ovaj odgovori: „Čekaj, karamba!“

MOZAK!

MOOOZAAAAK!

GLADAN SAM!

ŽELIM SLASTAN MOZAK!

MOOOZAAAAK!

Došla časna sestra kod ginekologa i sva uzinemirena mu kaže:

„Doktore, mislim da sam teško bolesna. Iz „one“ stvari mi povremeno ispadaju neke čudne sličice.“

Ginekolog joj kaže da se skine i nakon što je pregledao kaže joj:

„Draga sestro, vi ste potpuno zdravi... Nisu to nikakve sličice, već nalepnice sa „Bonito“ banana.“

I PRIČA O TRUNU I BRVNU

Jao, kako ste samo jedni. Intervjujete članove svoje organizacije za svoj časopis!

Sveštenik Darko Đogo, sveštenik dr Vladimir Stupar, mitropolit Ilarion Alfejev...

Ehhh, ovaj... A šta je sad to?

Članovi vaše organizacije, koje intervjujete za vaš sajt.

DOBAVOLA!

Hej! Ne zaboravi vašu bitnu Forumsku temu – "Zašto je psovanje veliko zlo?"

Kad ćete nam podariti unučice?

Nema ništa posle smrti, to je tol

STAHLER

Plače Stipe na rivi uz more. Naiđe Jure pa upita:
„Ča ti je Stipe, što plaćeš?“
„Pa utopija se pop.“
„A što ga nisi spasija?“
„Pa tija san, ispružija se koliko san dug i vika:
‘Daj pope ruku, daj pope ruku...’“
„E jesи blento. Di ćeš popu vikat ... daj?! Da si vika uzmi pope ruku, sad bi čovik bija živ.“

Kain i Avelj sa svojim roditeljima

Ne gledajte nas tako! Ovo je dio naše religije i trebalo bi da pokažete malo poštovanja!

Otišao Mujo na Tibet da upozna Dalaj Lamu. Kad ga je upoznao, odvede Mujo Dalaj Lama na pecanje. Nakon nekoliko sati tišine Dalaj Lama progovori:

„Život je reka.“

Razmišlja o tome

Mujo, razmišlja.

Nakon sat vremena
ispali:

„Daj ba, šta ti je...

Život su čevapi, žene,
‘ladno pivo.“

Nastavi se čutanje još
sat i po, kad će Dalaj
Lama:

„Znači, nije reka?“

Zašto žene imaju menstruaciju?

Kad je Eva ubrala
jabuku sa zabranje
nog drveta i dala je
Adamu, Bog se jako
razljuti, te kaže:
„Krvavo ćeš mi to
platiti!“

Eva će na to:

„A, je l' može u rata-
ma?“

-Šta radiš?

-Gledam film.

-Koji žanr?

-Naučna fantastika.

-O čemu se radi?

-Lik vozi neki dobar auto, svratio u
neki bar i tamo ostao do jutra, pali
pljugu svaki čas a ne mota, pre-
spavao u hotelu jer ga mrzelo da se
vraća kući, ujutru svratio na pum-
pu i sipao pun rezervoar...

-Pa to je drama ili neki triler.

-Za mene je sve to naučna fantastika!

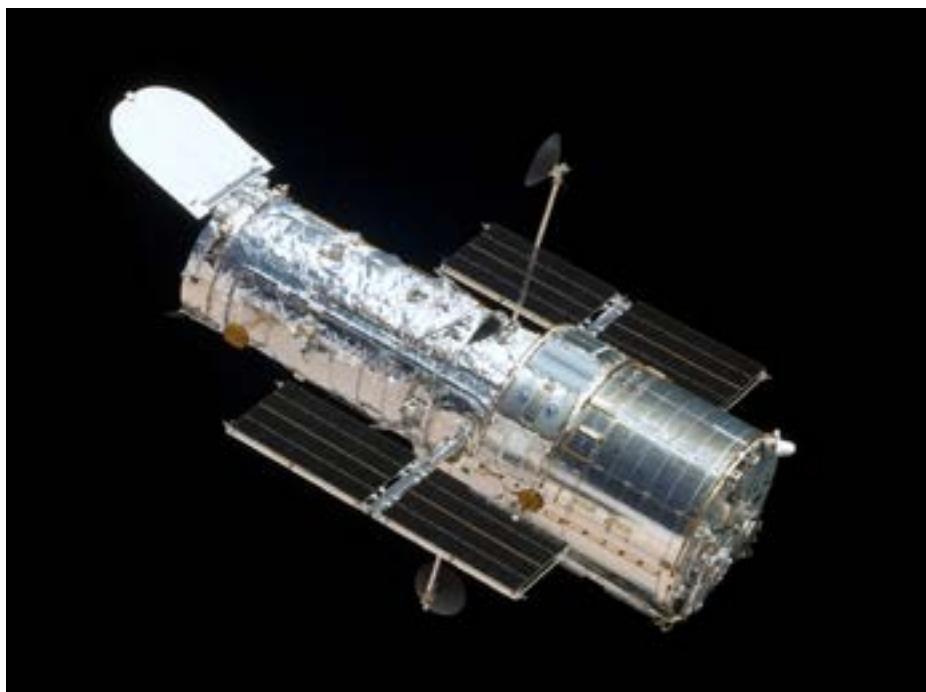
BOGATSTVO GALAKSIJA

Prvi „Deep Field” snimak Habla, objavljen 1996. godine, postao je istog časa slavan, jer je prikazao oko 3000 do tada nepoznatih galaksija, koje su se nalazile u „praznom prostoru” svemira, a koje je Hабl uhvatio nakon desetina sati snimanja.

Duboki pogled Habla

Hablov svemirski teleskop je 2014. zavirio u svemir, dalje od bilo koje prethodne opservatorije i načinio prvi od šest novih dubokih snimaka, koji pokazuju nebeska tela iz prvih milijardu godina nakon Velikog praska.

Novi snimak je imao ekspoziciju od 50 sati, da bi prikupio dovoljno svetla i otkrio je izuzetno tamne, bledunjave, malene galaksije, koje se nalaze na oko 12 milijardi svetlosnih godina od nas. „U pitanju je najdublji pogled u svemir koji je ikada načinjen”, kaže vođa projek-

Dženifer Loc

ta, Dženifer Loc (Jennifer Lotz) iz Naučnog instituta za svemirski teleskop (Space Telescope Science Institute - STScI), smeštenog u Baltimoru (SAD). „Vidimo stvari koje su 10 do 20 puta blede od bilo čega što smo pre videli”. Loc i njene kolege su snimak predstavile 8. januara 2014. godine, na 223. sastanku Američkog astronomskog društva (American Astronomical Society).

Prvi „Deep Field” snimak Habla (http://hubblesite.org/news_release/news/1996-01), objavljen

1996. godine, postao je istog časa slavan, jer je prikazao oko 3000 do tada nepoznatih galaksija, koje su se nalazile u „praznom prostoru” svemira, a koje je Hабl uhvatio nakon desetina sati snimanja. Najnovija duboka polja, prozvana „Hablova granična polja” (Hubble Frontier Fields), koriste unapredjene kamere sa Habla i gledaju još dalje, koristeći za to „prirodne” teleskope našeg univerzuma, odnosno gravitaciona sočiva. Gravitaciona sočiva se pojavljuju onda kada masivna nebeska tela ili

grupe tela, poput grozdova galaksija, počnu da uvijaju prostor-vreme oko sebe, što dovodi do toga da svjetlost (ali i sve ostalo) koja prolazi u njihovoј blizini, počinje da putuje po zakriviljenoj putanji. Veoma daleke galaksije koje leže iza ovih sočiva, gledano iz per-

Novi snimci su bili tek preliminarni. U maju 2014. Habl je prikupio mnoštvo novih podataka za prvi snimak i ukupnu ekspoziciju fotografije podigao na čak 103 sata, da bi u narednim godinama istraživao i preostalih pet „Graničnih polja”, odabranih prema mestu na

pojavile prve galaksije nalik na Mlečni put.”

Projekat je osmišljen tako da eventualno razreši tajnu nastanka prvih galaksija u univerzumu. „Postoje ljudi koji su tvrdili da gledajući unazad, postoji nagli pad broja galaksija”, što ukazuje na to da pre određene epohе, nije suštinski bilo uslova da nastanu galaksije, kaže Den Kou (Dan Coe) iz STScI-a, saradnik na projektu „Graničnih polja”. Ako je to tačno, mogli bismo naučiti dosta o tamnoj materiji koja izgleda čini većinu materije u univerzumu. Veruje se da galaksije nastaju u oblacima materije, a svojstva onoga (šta god to bilo) što čini tu tamnu materiju, pokazala bi kada se po prvi put sabila u oblake i koliki su oni bili, a da bi prve galaksije mogle da nastanu. „Granična polja će poprilično definitivno odrediti, na ovaj ili na onaj način, da li je zaista bilo tog oštrog pada broja galaksija”, govorio je Kou.

Prvi snimak „Graničnog polja” je koristio grozd galaksija Abell 2744 kao svoje gravitaciono sočivo.

Fotografija je uhvatila ne samo daleke galaksije iza grozda, već i galaksije unutar samog Abell-a. Merenjem toga kako su pozadinska nebeska tela uvećana delovanjem grozda kao sočiva, istraživači mogu da mapiraju gde je i koliko

„Želimo da znamo kada su se pojavile prve galaksije nalik na Mlečni put.”

spektive naše planete, delovaće uvećano i intenzivnije osvetljeno, usled gravitacionog zakriviljavanja njihove svjetlosti. Stoga „Granična polja” koriste Hablovu sopstvenu mogućnost uvećavanja, u kombinaciji sa srećnom okolnošću uvećavanja koju nude gravitaciona sočiva, da bi tako mogla da tragaju za najudaljenijim telima koja su ikada uočena.

kom se nalaze najmoćnija prirodna gravitaciona polja. „Zanima nas da saznamo šta se to dešavalо u prvih milijardu godina postojanja univerzuma”, govorila je Loc. „Ono što će „Granična polja” uraditi je potraga za galaksijama koje su bile dovoljno male u tih prvih milijardu godina, da bi se pretvorile u našu galaksiju, Mlečni put. Želimo da znamo kada su se

mase smešteno u samom grozdu. Kako u tu masu ulaze i vidljive galaksije i nevidljiva tamna materija, mapa pojašnjava načine na koje se tamna materija zgušnjava i širi u grozdovima.

Kao proveru ove mape, Stiv Rodni (Steve Rodney) sa Univerziteta Džon Hopkins (John Hopkins University) je planirao da potraži

eksplodirajuće zvezde, takozvane supernove u „Graničnim poljima”. Određena klasa supernova uvek eksplodira sa istim sjajem (osvetljenošću), zbog čega ih nazivaju „standardne sveće”, pa bi merenjem toga koliko su svetle na snimcima, astronomi mogli da odrede koliki deo njihove svetlosti je uvećan. „Modelari sočiva su

izuzetno zatamljene objekte. To posmatranje je obuhvatilo i galaksije udaljene do 12 milijardi (12×10^9) svetlosnih godina, a koje smo imali prilike da vidimo onakvim kakve su bile jedva dve milijarde godina nakon Velikog praska. Astrofizičari su potom prebrojali galaksije u toj uzanoj oblasti posmatranja i ekstrapolirali

nalazi u svemiru. Nedostajuća materija je morala biti u obliku galaksija koje su bile previše tamne da bi se mogle uočiti, u obliku gasa i tamne materije. „Uvek smo znali da će se pojaviti još više galaksija”, kaže astrofizičar Kristofer Konselis (Christopher Conselice) sa Univerziteta u Notingemu (UK). „Ipak, nismo znali koliko

U programu „Hubble Deep Field” nije posmatrano dovoljno galaksija, da bi se u obzir uzela i gustina materije koja se nalazi u svemiru.

nam dali predviđanje uvećanja”, a na osnovu modela tamne materije, rekao je Rodni, koji nije bio deo zvaničnog tima „Graničnih polja”. „Tako dobijamo istinsko uvećanje.” Te provere ne samo što potvrđuju modele gravitacionih sočiva, već potvrđuju i da su se supernove ponašale isto u ranom univerzumu, kao što se ponašaju danas. „Moramo da znamo”, govorio je Rodni, „da su standardne sveće, standardne tokom vremena.”

Nove galaksije

Vidljivi svemir ima oko dva biliona (2000000000000 , ili 2×10^{12}) galaksija, što je više od deset puta veći broj od pređašnje procene, kako nam kaže prva velika revizija ove procene u poslednje dve decenije. Od sredine 1990-ih, radna procena broja galaksija u univerzumu se kretala oko brojke od 120 milijardi (120000000000 , ili 120×10^9). Ta brojka se zasnivala u najvećoj meri na studiji iz 1996., pod nazivom „Hubble Deep Field”. Istraživači su usmerili Hablov svemirski teleskop (Hubble Space Telescope) prema maloj oblasti svemira i posmatrali tokom deset dana, da bi duga ekspozicija prikazala i

Kristofer Konselis

brojke na kompletno nebo iznad naše planete, pod pretpostavkom da izgleda slično u svim pravcima. Tako su došli do brojke od 120 milijardi.

Međutim, u programu „Hubble Deep Field” nije posmatrano dovoljno galaksija, da bi se u obzir uzela i gustina materije koja se

će ih tačno biti, jer nismo mogli da ih snimimo.” Skorija duboka istraživanja obavljena Hablom, a nakon što su američki astronauti unapredili opservatoriju 2009. godine, kao i drugim teleskopima, omogućila su Konselisu i njegovim saradnicima da prebroje vidljive galaksije do daljine od 13 milijardi svetlosnih godina. Uspeli su da ucrtaju nizove galaksija zadata mase, koje odgovaraju raznim rastojanjima od Zemlje. Istraživači su potom ekstrapolirali svoje procene, da bi obuhvatili i one galaksije koje su previše male ili previše tamne da bi ih naši današnji teleskopi uočili. Odатле su izračunali da bi u vidljivom svemiru trebalo da bude 2 biliona galaksija. Rad o tome je potom poslat i uvaženom časopisu, „Astrophysical Journal”.

S obzirom na to da je univerzum koji mi danas vidimo, tek slika jednog (prošlog) vremena, mnoštvo galaksija koje su uključene u novu procenu, sada više ne postoje.

Ovaj proračun nije bio iznenadujući, kaže astronom Stiven Finkelštajn (Steven Finkelstein) sa Univerziteta Teksas iz Ostina (SAD), ali je ipak od pomoći to kada se barata određenim brojkama. „Ne znam ni za koga ko je ranije radio tako nešto”, kaže on. Konselis kaže da su teoretičari očekivali da je brojka čak i veća, a on i njegovi saradnici će pokušati da otkriju ima li razloga da se očekuje uvećanje ove brojke.

U ovom trenutku, istraživači mogu direktno da posmatraju svega oko 10% od 2 biliona galaksija. Ali, to će se promeniti za neke dve godine, kaže Konselis, kada Hablov naslednik, Svemirski teleskop Džejms Veb (James Webb Space Telescope) bude pušten u upotrebu. Taj teleskop bi trebalo da omogući i dublji pogled u prošlost, do vremena kada su galaksije počele da se formiraju, dodaje on.

Istraživanje može dovesti do unapredjenog razumevanja galaksija, poboljšanjem simulacija formiranja galaksija i može omogućiti detaljniju procenu načina na koji rastu.

Za sada ipak, rezultati istraživanja su u skladu sa trenutnom opštom teorijom o tome kako galaksije nastaju, koja kaže da većina nastaje kao izuzetno malena struktura, koja potom prolazi kroz ubrzani period spajanja i prikupljanja materijala, kaže Debra Elmegrin (Debra Elmegreen), astronom na Koledžu Vasar, u Pokipsiju, u državi Njujork (SAD).

S obzirom na to da je univerzum koji mi danas vidimo, tek slika jednog (prošlog) vremena, mnoštvo galaksija koje su uključene u novu procenu, sada više ne postoje. Spojile su se u veće galaksije, tokom milijardi godina koje su prošle dok je njihova svetlost stigla

do Zemlje. Tako je trenutni broj galaksija po svoj prilici značajno manji od dva biliona.

Originalni tekstovi:

<http://www.nature.com/news/hubble-telescope-reveals-deepest-view-of-the-universe-yet-1.14489>

https://www.scientificamerican.com/article/universe-has-10-times-more-galaxies-than-researchers-thought/?WT.mc_id=SA_TW_SPC_NEWS

Originalni autori:

Klara Moskovic (Clara Moskowitz) - prvi tekst (nazvan „Duboki pogled Habla”); Davide Castelvecchi (Davide Castelvecchi) - drugi tekst (nazvan „Nove galaksije”)

Preveo i priredio:

Marko Ekmedžić

U slučaju terorističkog NAPADA razbiti staklo

Molitve & zagrijajti

HASH-TAGS

Zayn

Ne možemo da prihvatimo gej brakove!

A šta je sa pedofilijom?

Ne menjajte temu!

Došao narkoman u crkvu i pita popa:

„Bbbrate, pppšto su ti ovi ppplusići?“

Pop mu da biblju i kaže:

„Sinko, uzmi ovo pročitaj, pa onda dođi u crkvu.“

Posle desetak dana ponovo dolazi narkoman u crkvu, sretne popa i reče:

„Pomaže Bog, oče, ljubim ruku... Koliko koštaju ovi krstići? Kupio bih jedan.“

Pop odgovori:

„Zavisi koji hoćeš, ima ih različitih.“

„Pppa ja bih ovaj sa gimnastičarem...“

Rešili lisica, magarac i vuk da otvore firmu.

Kaže lisica:

„Ja sam lukava, ja će otići u opštinu i srediću nam dozvolu.“

Ode lisica i vrati se sva pokunjena nije uspela.

Onda kaže vuk:

„Ja sam opasan i ljudi me se plaše, sada će ja na brzinu da dobijem dozvolu.“

Kad, eto vuka – podvio rep, ni on nije uspeo.

Tada kaže magarac:

„Idem ja da probam.“

Vrati se magarac posle pola sata sav sretan i vikne:

„Dobio sam dozvolu, dobio sam!“

Lisica i vuk ga upitaju kako, kada oni nisu uspeli.

A magarac ispriča:

„Odem ti ja u opštinu, pokucam na vrata i uđem, kad ono tamo sve moji školski drugovi.“

Pita Eva Adama:

„Adame, voliš li me?“

Adam odgovara:

„A koga će drugog?“

Veliki Prasaci
Svinjče Darvinče
u epizodi:

„Rukoblud”

Rukoblud je strašna stvar, sa katastrofalnim posledicama. Prosto sam užasnut time koliko te mладарије pribegava tom stravičnom grehu.

Grešno je. Decu treba praviti, a ne rukobludom sebi od života stvarati najobičniji pakao greha.

Što je pipkanje tako strašno?

Pakao?
Hmmm... Ako mi već sledi pakao, je l'bar smem u paklu da se pipkam?

Cope i Milojko

I IGNORISANJE

Uopšte nemam namjeru da diskutujem, osim što ću primetiti da Sveti Avgustin kaže, a u skladu sa Svetim Pismom, to da je trojstvo...

Tebra, ali upravo diskutuješ...

Koješta, ignorišem te potpuno. Dakle, kao što Sveti Avgustin kaže, potvrda božanske prirode je...

Pitam se kako izgleda onda kada nekoga ne ignorišeš...